

Man nå ikke stort lengre snakke om en vestfront og en østfront, idet øyeblikket da de to hører forener seg med hverandre er meget nær forestående. Det kan for all del gjerne har skjedd når dette leses, idet mandag kveld ble meddelt at man bare satt å ventet nå at meldingen skulle løpe inn. Korrespondenter hevder at sammensmeltingen allerede er inntruffet. Den offisielle meldingen vil bli gitt x-santidig i New York, London og Moskva. Møtet mellom russene og de vestallierte vil finne sted i korridoren mellom Berlin og Dresden.

SLASSEI OM BERLIN er det som kanskje likevel samles den største interesse. De russiske tropper har i løpet av de siste dagene slått igjennom de tyske forsvarsverker foran hovedstaden, som i følge de tyske meldingene skulle være noe enestående sterke. I løpet av søndagen rykket de røde soldater inn i forstedene og skar over Ringbæren som løper rundt de indre bydeler. Mandag kjempet de seg videre inn i byen og stod om ettermiddagen mindre enn 30 km. fra Unter den Linden og 21 km. fra Alexanderplatz. Fra nordøst stormer russerne fram langs 5 brede gater som løper rett in i byens sentrum.

Om forholdene i byen meldes at de er fulständig kaotiske. Befolkningen stormer undergrunnsbanen for å komme seg ut av byen, og en mengde mennesker har stuvet seg sammen i veldige tilfluktsrum uten mat og var og bare venter at slutten skal komme. Politiet har forlengst oppgitt å holde ro og orden. Byen forsvarer av SS, Folksturm, Hitlerjugend og kvinner. Mandag sendte Göbbels ut en erklaring til befolkningen i byen der det heter at Hitler er i Berlin og vil bli der (!).

Mens kampane raser inne i byen, er russerne samtidig i full gang med å omringe den. Framrykkingen skjer raskt både nord og sør for hovedstaden og de russiske kiler skal stå bare 15 km. fra hverandre vest for byen. Longer syd har russerne satt igang artilleribombardementet av Dresden. Fra vest rykker amerikanerne fram over en 200 km. front. 9. armé rykker videre øst for Elben og 1. amerikanske armé har etter inntagelsen av Dessau nådd fram til Würzen. General Patton med sin 3. armé har satt igang et stor angrep over en bred front langs grensen til Tsjekkoslovakia. Han møter liten tysk motstand og har nådd en punkt 40 km. nord for Regensburg. Dette angrepet tar sikte på å støte fram til München fra nord, mens 7. amerikanske armé rykker mot byen fra vest og står i øyeblikket 80 km. fra byen.

Franske styrker har befridd Stuttgart, og har også etter å ha inntatt Freiburg gått over Donaus over lop i en bredde av 60 km. og nådd fram til Bodensjøen.

I nord holder britene 70 km. av Elbens nedre løp og koncentrerer seg i angrepet på Hamburg. Etter at Bremen har nektet å overgi seg, er også et nytt stort angrep startet her. I Nederland har kanadierne gått over Maas i nærheten av Hertogenbosch.

To tyske lommer ble i sist uke utslettet av amerikanerne. I den ene, i Hartzgebirgs ble det tatt 51.000 tyskere til fange. Den andre var ved Braunschweig og fangetallet var også her stort. 3/4 av alle flyplassene i Tyskland er nå i de alliertes hender. De få flyplassene som tyskarne har igjen er også til liten nytte, da flyene mangler bensin. Det hender at tyske flyvere bruker de siste literne de får tildelt til å fly sit fly over til de allierte.

14.000 allierte krigsfanger er befriid i området ved Magdeburg.

SIDFRONTEN: 5. og 8. armé har i Italia befriid Bologna og står allerede 25 km. nordøst for byen. Begge armérr rykker mot Po på forskjellige steder og de forreste troppene står bare to km. fra Ferrara. Jugoslaviske styrker har befriid Sudac nær Fiume.

DET FJERDE ØSTEN: Amerikanske marinesoldater er nått i land på to nye øyer i Riukiu gruppen mellom Formosa og sørvest Japan. I Burma fortsetter framstøtet mot Rangoon. Troppene har tilbakelagt 2/3 av veien fra den indiske grense til byen. Tunge amerikanske bombefly har gjentatt ganger rørt angrer mot flyplasser og andre mål på Kyushu.

NAZISME. Allierte aviskorrespondenter har hatt høye til å besøke et par av de mest beryktede koncentrasjonsleirene i Tyskland etter at disse er blitt befriid av de allierte troppene. Det gjeller Buchenwald ved Weimar og Belschen ved Bremen. Skildringene fra disse leirene med all sin redsel avslører nazismen og all dens sadistiske grusomhet mot alle dem som ikke ubetinget bøyer seg for dens lærer. Buchenwald og Belschen er ikke noen serdig tilfeller, de er et fast ledd i det nazistiske program.

I Buchenwald kom de allierte over dagbøker som viste at det i januar år "døde" 474 menesker i leiren, 561 i februar, 5479 i mars og 115 de første ti dagene av april. Det blir gjort alt som står i menneskelig makt for å redde de gjenlevende, men frendeles dør 40 daglig i leiren på grunn av utmattelse. Mange av fangene lå i sine såkalte senger uten å kunne føre seg, uten å kunne snakke, med et glassaktig uttrykk i øynene og bare ventet på en befriende død. De var nægret i den grad at de så ut som levende skjellletter. Mange som forsøkte å reise seg falt døde om først. Den største present av fangene var angrepet av tyfus og tuberkulose. Det var også 900 barn i leiren. De så ut som små oldinger med gule ansikter og hule kild.

Den hente ofte at når en fane døde så lot medfanglerne ham ligge uten å melde fare for å kunne nyte godt av hans matrasjon. Massenedslakting av fanger forekom ofte, og i mars ifjor for eks. ble 12.500 jøder drept. Leiren hadde en egen krematorieklass omgitt av murvegger hvor det var fullt av kroffer 2 meter over marken. Her ble ofrene hengt. Da leiren ble besatt var krematoriet ute av drift av mangel på kull, og det lå derfor store mengder lik stablet opp i hverandre som lange vedlag bortover.

Den norske löytnant Kåre Huitfeldt har hatt høye til å besøke leiren i Belschen etter befrielsen. Han har inngitt en beretning om tilstanden der. Den er bare delvis blitt gjengitt i radio, da beretningen om de grusomme redslene han fikk syn for der, ikke egner seg til gjengivelse for publikum. Leiren hadde ved befrielsen et belegg på 70.000 fanger, hvorav 25.000 kvinner og endel barn. Gjenomsnittlig 17.000 døde lyver måned. Lik lå strødd over hele leirområdet og man ble slått av en forferdelig liklukt. Krematoriet klarte ikke å holde unda, skjønt det var virksomhet natt og dag. Löytnanten kom inn i et rum hvor det var plass til 50-60, men hvor det var presset inn 300 som lå på gulvet. De stønnet og yntet seg og mange hadde merker etter slag og speun, og eide nesten ikke kjøtt på kroppen.

8 medlemmer av den amerikanske kongress er kommet til Tyskland for å inspisere leiren, og ti britiske parlamentsmedlemmer er nettopp kommet tilbake etter et besøk der. General Eisenhower har forlangt at rapporter om tyskerenes grusomheter skal legges fram i San Francisco.

Dette er nazismen, og det er denne lære qui-lingene kjemper for å innfør i Norge. Er det noen som tviler på hvorfor vi kjemper?

VÅR MØNING

Den svenske regjering har gitt tillatelse til å opprette et korps av svenske frivillige til Norge for å kjempe mot tyskerne. Svens-norske foreninger har åpnet rekrutingskontorer forskjellige steder i Sverige, og det er meningen at de første frivillige styrkene skal slutte seg til de norske styrkene som kjemper i Nord-Norge.

Denne beslutning av den svenske regjering er blitt hilst med tilfretshet her i Norge. Den militære betydning av et frivilligs-korps er ikke så stor, men saken har en annen hjelme som muligens kan få den største betydning for frigjøringen av vårt land.

Tyskarne motstander i ferd med å bryte sammen i Tyskland og føltoget der går mot sin ubørnbarlige slott. Men hva vil skje i Norge når kampen i Tyskland er endt? 20000 tyske soldater står i landet, største delen av Tysklands utstøflate og en vesentlig del av den øvrige flate en forløst til norske farvann. Mens massevis av fly blir stående på flyplassene i Tyskland av mangel på drivstoff, vet vi at tyskerne holder store lagre i Norge, og med støtte i de uttalelser som fra tid til annen faller fra tysk hold, ligger det nærliggende å anta at festningen Norge skal forsvarer. På den annen side kan man heller ikke se bort fra den muligheten at tyske soldatene i Norge ikke lyst har til å gåss lengre etter at moderlandet er falt.

Før vi for oss den muligheten at tyskerne i Norge ikke kapitulerer, da er det ingen annen vei for oss enn å rydde landet med våpenmakt. Under den kamp som da oppstår vil de norske hjemmestyrker komme til å spille en betydelig rolle, men de alene vil ikke kunne befri landet. Våre styrker i England er få, men de er velutdannede elitetropper oppkalt i den mest moderne våpenbruk. Sammen med vårepolitiske tropper i Sverige vil de yte en god hjelp, men vil vi ikke klare å drive tyskerne ut bare ved hjelp av norske tropper. Det blir en absolutt betingelse å få hjelp fra utenlandske tropper, og det blir nødvendig med hurtig hjelp for å hindre tyskerne i å ødelegge vårt land fullstendig.

Sluttkampen som nå nærer i Tyskland krever store ofre av våre allierte både i øst og vest. En allierte hjelp til Norge fra vest vil kreve en stor innsats av både tropper og materiell og tonnasje. Vi ønsker det som høyst usannsynlig at engelskmennene kan stå ferdige til å sette i gang i Norge så snart operasjonene i Tyskland er slutt. Like usannsynlig er det at russene er parate til å fortsette føltoget i Norge med det samme.

Sett på bakgrunn av dette er det naturlig at våre «vänner» faller på Sverige. Slik som det ligger an er Sverige faktisk den eneste målet som kan bringe Norge hurtig hjelp. Sveriges offisielle holdning under denne krig har ikke styrket landet internasjonalt sett men meget vilde kunne rettes opp igjen om Sverige i tiden som kommer fører til en frivilligbevegelse. Vi tror ikke heller at det svenske folk rolig vil se på at broderlandet blir forvandlet til en ruinhaug av de nazistiske vandaler. Det framtidige nordiske samarbeide vil i høy grad være avhengig av hva Sverige vil føre seg om tyskerne i strid med all sunn formuft fortsetter kampen her i landet.

Rod.

FRA GUDRANSDALEN meldes at 4 menn som holdt til på Havnsetra nær Otta, har vært i kamp med tyske politistyrker. Karrene kom i påsken ned til rården Havn, hvor de ble overrasket av tyskerne. Det kom til skuddvesling. En Oberleutnant, som var sjef på Dombås, ble skutt. Tre av de norske, deriblant gårdenes ei er dømt. Den 4. kom seg unna.

BISCHOF BERGGRAV BEFRIEDD. Målt til 14. april trengte 20 bevepnede karer seg inn på det befolkede området i Askøy hvor biskop Berggrav satt fengslet i sin hytte. Vaktene ble overmannet, kneblet og buntet. To timer etter ble de sluppet løs igjen, men da var Berggrav og hans viktigste papirer forsvunnet. Han var bange for at nazistene ville bruke Berggrav som en brilke i sitt spill når oppgjør- Et nærmere seg og dat ble derfor avsett som nødvendig i få kam ut av deres klær.

TRANSPORTSLACER. Ratten til 12. april ble tankeskipet "Fraser" på 800 tons sanket ved Tangen i Drammen. Den var nybygd og skulle starte på sin første tur neste dag.

I Trøndelag er fangen jernbanebro sprengt. Mandag 16. april kl. 21.11 skjedde to volksomme eksplosjoner ved luks 3 ombord i D/S "Helga L.-P. Russ" av havnbourg på 1708 br.r.t., mens den lå ved Langtryggen i Oslo. Snart stod luks 3 og 4 på akter dekket i full brenn, men brannen ble begrenset til disse rom. Skipet hadde ca. 4000 radiapparater, et parti skotøy, akskillige letter, bordbokser og lemmar til brakketværing ombord. Ratten sank som følge av de store mengder vann som ble pumpet inn under slokningsarbeidet.

Målt til 12. april ble foretatt sprengninger på jernbaneleinen mellom Kongsvinger og Baggronda. Linjen ble brutt i 1,5 km. lengde ved i alt 20 bruddsteder.

NY PREST I ÅKEBERGSVEIEN. Ungdomsprest Erl. Ulleviheit som inntil nå har fungert som prest ved fengslet i Åkebergveien er nå avsatt av Hiisnes. (?) I hans sted er ansett nazipresten i Gamle Aker Kirke Bjarne Bartsch. Ja - det kan jo være bra å være kjent med lokalitetene på forhånd.

DAUSKE FRIVILLIGSKJEMPERE feiret 5 års dagen for 9. april ved å føre en rekke fartøyer til sverds havn. De skjulte seg i danteskipet Rössna (3200 tonn), overtok kommandoen da løsen var gitt fra borden, første skipet til svensk side satte det på grunn, tilklaute teleskopisk stepe- og redningsbåter og kapret dem etentvert. Da de ikke kunne regne med å få flere, trakk de Rössna av og førté hele konvoyet, omkring 20 fartøyer, til Landskrona.

NYERMAN I MISJONSSKIPSLEIET. Det har vært stille omkring det norske Misjonsselskapet. Under nazistenes forsök på å knuse selskapet ifjor ble hovedstyrrets midler i Stavanger tatt, men de lokale kretskassene gikk fri i den gangen. Nå meldes det at en statspolitietsbetjent dukket opp i Oslo kretskontor forleden og beslagla det han kunne få tak i av kontorets midler.

NYE ARRESTASJONER. Mandag 16. april ble foretatt en rekke arrestasjoner på Jevnaker. Totalt ble tatt 6-9 personer, som alle stod på liste. Flere etterhukte hadde sett sitt smitt til å stikke av. Til Bjørnerhov ved Horderhov kirke er ankommet 20 hird. Hittil har de innskrenket seg til bilkontroll, men -

Hele pris- og rasjoneringspolitiet i Oslo og Akershus er arrestert, fra inspektør Vaglum til yngste kontordame. Ved en razzia på Skien og omegn forledd ble det arrestert ca. 300 personer. Enda en skuffet ut igjen.

I Skien og distriket er rasjoneringspolitiet helt siden våske. Før påske tok Gestapo 20 mann i Skafsa og på Dalby. Gestapo har overført nest av sine folk fra Drammen til Skien og opprettet kvarter der. De har rekvisert en stor murvilla, malt den grønn og innrettet lydtette fange- og forbørarom i kjelleren. De har også tatt Skien fengsel og sluppet ut de karrene som satt der.

I LILLEHAMMER ble en gammel dame forledd dømt av en av Sirkushets politiets biler.